

Liliane

ANNABEL
WORDT NU
WÉL GEZIEN

**'GEEN KIND
IS VERSPILDE
MOEITE'**

**'LAAT DE
WERELD JOUW
POTENTIEEL ZIEN'**

zie de
kracht in
elk kind

Liliane
Fonds

› MET DE KOMST VAN BABRA (LINKS) STAAT RAMATU NIET LANGER ALLEEN IN DE ZORG VOOR ANNABEL (OP SCHOOT BIJ RAMATU).

MET MOEDERLIEFDE WEERSTOND RAMATU HET STIGMA

Haast nergens in Afrika regent het zoveel als in Sierra Leone. Maar de druppel die over de wang van Ramatu rolt, viel niet uit een wolk.

Pal voor haar deur, kijkt Ramatu naar kinderen die samen spelen. Als ze over haar schouder kijkt, ziet ze haar dochter Annabel (3). Die ligt waar ze vrijwel altijd ligt: op een versleten matrasje, in hun piepkleine, donkere, bedompte eenkamerwoning. Regen drupt door het kapotte dak.

Oordelen

Annabel was nog maar pasgeboren, toen ze plots hoge koorts en stuip trekkingen kreeg. In paniek bracht Ramatu haar naar het ziekenhuis, waar Annabel in een coma raakte. Na twee weken ontwaakte Annabel als een ander kind, ze kon niets meer en reageerde nergens op.

Verder onderzoek, laat staan behandeling, kon Ramatu niet betalen. Zeker niet nadat Annabels vader zijn gezin aan hun lot overliet: hij zei dat de situatie de schuld van Ramatu was. Anderen oordelen al even liefdeloos. Veel familieleden,

buren en een traditionele 'genezer' zeggen dat de aandoening van Annabel iets boven-natuurlijks is en dat Ramatu haar maar moet 'teruggeven aan de natuur'.

Ramatu hoort het zó vaak, dat ze het bijna gaat geloven. Maar als ze naar Annabel kijkt en terugdenkt aan die gezonde baby van vóór de coma, dan kán ze het niet geloven. Wie vertelt haar eindelijk wat er aan de hand is? Annabel kan nog altijd niet zitten, staan, praten of wat dan ook. Haar zorgen putten Ramatu uit.

Eindelijk gezien

Vlak voor Annabels derde verjaardag verscheen onaangekondigd bezoek: Babra. Voor een plaatselijke welzijnsorganisatie, partner van het Liliane Fonds, zoekt zij in de armste buurten van hoofdstad Freetown naar kinderen als Annabel. Verborgene kinderen met een handicap, die dringend zorg en ondersteuning nodig hebben.

Babra brengt Ramatu het begin van hoop: dat Annabel ooit ook met vriendjes samen zal spelen.

“GEEN ENKEL KIND IS **VERSPILDE MOEITE**”

Samuel Macauley is operationeel directeur en programmaleider bij One Family People, onze landelijke partner in Sierra Leone. Zijn organisatie bestrijdt gevaarlijke vooroordelen, stigma's en discriminatie die kinderen als Annabel [zie pagina 2] beperken en bedreigen.

Hoe is de positie van mensen met een handicap in Sierra Leone?

“Men is zich beter bewust van de rechten van mensen met een handicap, maar er zijn ook nog hardnekkige stigma's, soms met fatale gevolgen. Wanneer een pasgeboren kind een handicap heeft, komt het voor dat de ouders het niet aanvaarden. Omdat hen is wijsgemaakt dat hun kind 'behekst' is.”

Kom je zulke stigma's vaak tegen?

“Ja, maar vaak uiten ze zich minder extreem. Zoals mensen die bang zijn om 'besmet' te worden via het speeksel van een kind met epilepsie, wat natuurlijk niet kan. Of wanneer ouders hun kind verbieden te trouwen met iemand met een handicap, om handicaps uit hun familie te houden.”

Wat zijn de gevolgen hiervan?

“Kinderen met een handicap krijgen niet de steun en zorg waar ze recht op hebben. Ze worden genegeerd door ouders, familie en leraren die denken dat dit toch maar verspilde moeite is. Later vinden mensen met een handicap geen baan omdat werkgevers hen niet voor vol aanzien.”

Hoe verander je zulke vooroordelen?

“Door overheden te bewegen om de 'papieren waarheid' van wetten te vertalen

in acties zodat er echt iets verandert.

Toen een wet over inclusie in het onderwijs was aangenomen, trainden we leraren over wat inclusief onderwijs precies is en hoe de school rekening houdt met kinderen met een handicap. We steken veel energie in zulke voorlichting aan mensen in de omgeving van kinderen, ook aan ouders, burens, klasgenoten.”

Wanneer voel je de grootste voldoening?

“Telkens als het lukt om ouders van vergeten, onzichtbare kinderen - ouders die de hoop hebben opgegeven - hun kind tóch kunnen laten aanvaarden. En ze het op eigen kracht verzorgen en liefde geven.”

> SAMUEL MACAULEY

Dit is een korte weergave van het artikel dat eerder verscheen in Stille Kracht, de special over het Liliane Fonds bij Libelle.

KIJK WAT ER MOGELIJK IS MET BEHULP VAN U!

Herinnert u zich Dalitso, Esther en Twalumba uit Zambia nog? Zij werden door armoede en uit schaamte en angst verborgen gehouden. Via onze lokale partners kwamen ze wel in beeld.

Dankzij de onmisbare rol van onze donateurs kunnen we kinderen zoals zij steun op maat geven. Zo gaat het nu met ze:

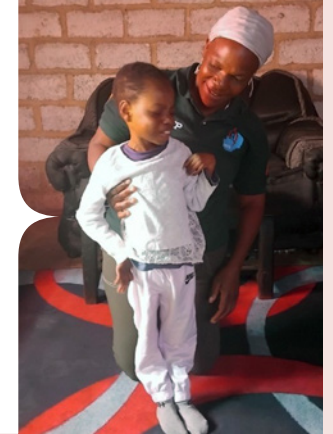
GEVONDEN IN 2024

2025

Esther (8) kreeg nooit de zorg die ze nodig had. Ze had epileptische aanvallen en kon niet praten, spelen, zelfstandig eten of staan. Afgesloten van de wereld leefde Esther jarenlang verborgen in een klein donker huis op een kille betonnen vloer. Haar moeder was radeloos en stond er alleen voor. Ze had geen kennis, middelen en hulp van buitenaf. De toekomst leek gesloten.

- Esther heeft fysiotherapie gekregen en kan inmiddels staan met steun.
- Haar moeder heeft training gehad in inclusie en voeding.
- Leren om zelf te eten gaat ook goed.
- Esther is vaker buiten en speelt met andere kinderen. De familie wordt meer geaccepteerd.

Dalitso (15) lag jarenlang op een bank. Door een hersenbeschadiging kon hij niet zitten, praten of eten zonder hulp. Zijn vader zette het gezin op straat uit schaamte. Moeder Florence moest kiezen: zorgen voor haar zoon of werken om te overleven. Dalitso lag dagenlang alleen thuis, in zijn eigen ontlasting, zonder beweging, zonder uitzicht.

- Ondervoeding is niet meer aan de orde.
- Hij heeft een aangepaste rolstoel gekregen en kan nu naar buiten. Zijn wereld is groter geworden.
- Een buurvrouw verzorgt Dalitso dagelijks als zijn moeder werkt.
- Moeder heeft ook ondersteuning en training gekregen hoe om te gaan met zijn handicap.
- Gespecialiseerde revalidatie is nog niet altijd beschikbaar voor Dalitso.

Twalumba (4) kon niet lopen, praten of zelfstandig staan. Ze was ondervoed en haar familie leefde afgelegen, zonder hulp. Haar ouders konden de zorg niet betalen. In onzekerheid, zonder vaste woonplek sleten ze hun dagen. Zonder hoop op verbetering. Twalumba was onzichtbaar voor de buitenwereld. Het meisje kon niet meedoen, niet spelen, niet groeien.

- Ze kan nu kruipen, staan en enkele stapjes zetten.
- Haar spraak en sociale interactie zijn sterk verbeterd.
- Ze is niet meer ondervoed.
- Ouders kregen uitleg over de verzorging van Twalumba en over hun rechten.
- Haar vader heeft werk gevonden en daardoor een inkomen.

LAAT NIEMAND ACHTER: TEKEN VOOR INCLUSIEVE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

De verkiezingen liggen weliswaar achter ons, maar u kunt uw stem ook nu laten gelden in Den Haag. Steun onze oproep aan alle nieuwe Kamerleden:

Laat niemand achter, veranker inclusiviteit in Nederlandse beleid voor ontwikkelingssamenwerking.

Maar liefst 80% van de mensen met een beperking - 1,3 miljard mensen - woont in regio's waarop ontwikkelings-samenwerking zich richt. Toch bereikt die hulp hen nauwelijks. Niet vreemd: in het Nederlandse beleid komen de woorden 'handicap' en 'inclusie' niet eens voor.

Mensen met een beperking sterven tot twintig jaar eerder. Door uitsluiting van zorg, onderwijs, werk en hulp. Dat is een onaanvaardbare schending van mensen-rechten en staat haaks op de belofte die

► **TWEDE KAMERLID DON CEDER (CHRISTENUNIE) TEKENT HET MANIFEST IN DEN HAAG**

Nederland deed in de Sustainable Development Goals: niemand achterlaten. Dus ook geen kinderen met een handicap, waar ook ter wereld. Wij roepen politieke partijen op om deze uitsluiting te doorbreken.

Duizenden mensen en meerdere politieke partijen ondertekenden onze oproep al.

U ook? Teken het manifest op [lilianefonds.nl/manifest](https://www.lilianefonds.nl/manifest) of scan de QR-code.

“DAT VERHAAL GREEP ME AAN”

Jurgen Winkler is al jaren donateur. Zijn betrokkenheid begon na een indrukwekkende tentoonstelling in het Tropenmuseum. Er stond een Indiaas meisje op de foto dat een been miste. Haar droom was om danseres te worden. Dankzij steun van het Liliane Fonds en een prothese werd haar droom werkelijkheid.

“Dat verhaal greep me enorm aan. Het liet me zien wat het Liliane Fonds écht doet: kinderen met een beperking perspectief geven. Ontzettend waardevol.” Meneer Winkler steunt sinds 2013 via een periodieke schenking (schenken met belastingvoordeel)

en maakt zo structureel verschil. “Ik krijg bevestigd dat het geld goed besteed wordt en mijn vragen worden snel beantwoord. Dat maakt geven persoonlijker.”

► Lees hoe u met een grotere gift verschil kunt maken: www.lilianefonds.nl/groter-geven

LUISTER ONZE PODCAST: HET KIND IN DE VIJVER

U loopt langs een vijver en ziet een kind verdrinken. Springt u in de vijver? En wat doet u als een kind dat net zo gemakkelijk gered kan worden, zich aan de andere kant van de wereld bevindt, ver weg van u? In onze nieuwe podcast 'Het kind in de vijver', onderzoekt journalist en filosoof Max Boogaard dit dilemma.

Max verbindt grote filosofische vragen - over rechtvaardigheid, solidariteit en de plek waar je wieg stond - met openhartige, onvergetelijke ontmoetingen met kinderen, ouders en hulpverleners. In Sierra Leone ontmoet hij onder anderen Ramatu en haar dochter Annabel en Samuel van onze nationale partner (hun verhalen leest u op pagina 2 en 3). Zijn podcast nodigt uit om na te denken over onze eigen rol in de wereld.

Het kind in de vijver is nu te beluisteren via de bekende podcastplatforms. Ga voor meer informatie naar www.lilianefonds.nl/podcast of scan de QR-code.

IN DEZE WACHTKAMER BLIJFT U GRAAG WAT LANGER

Want hier ervaart u de kracht die leeft in kinderen met een handicap.

Met een druk op de knop opent de virtuele deur en staat u plots oog in oog met onze ambassadeur Eva Eikhout. Zij neemt u mee op een virtuele reis, naar Oeganda. Daar ontmoet u Justine, in de wachtkamer van een tandartspraktijk. Zij vertelt haar ongelofelijke levensverhaal en waarom u haar juist dáár ontmoet.

Onze interactieve 'wachtkamer' toert door heel Nederland: de hele maand december

is deze te zien in de bibliotheek in Heerenveen, vanaf 2 februari in de bibliotheek in Almelo. Wilt u hem ook plaats bieden in uw bedrijf, school of kantoor? Zo laat u op een spraakmakende, opvallende manier zien dat u het Liliane Fonds steunt. Esther de Graaf vertelt u er graag meer over. Mail naar: EdeGraaf@lilianefonds.nl.

> JIMMY (LINKS) FOCUST OP DE VLOG WAARMEE JOSEPHAT ZICHZELF PROMOOT ALS ELEKTRICIEN.

“Jongeren leren hoe ze zelf het stuur van hun leven in handen nemen”, legt Jimmy uit. “Ze leren vaardigheden en doen ervaring op, die aansluiten bij hun dromen en interesses.”

Dat laatste maakt The Wheel bijzonder. “Onze aanpak is holistisch: naast de professionele ontwikkeling van de deelnemers, bekijken we diens totale werkomgeving en nadrukkelijk ook hun innerlijke wereld.” Vlogging-trainingen passen in die aanpak. “De deelnemers leren zich in een video - ofwel vlog - als professional te presenteren op social media, maar ze reflecteren vooral ook op hun persoonlijke proces.”

De deelnemers keren hun situatie van afhankelijkheid en uitsluiting om. “Het is prachtig om te zien als jongeren anders over zichzelf gaan denken en tot een nieuwe versie van zichzelf uitgroeien.”

“De holistische benadering is ook voor mijzelf verrijkend. Het verbreedt mijn blik, ik leer veel.” Terwijl Jimmy al kan putten uit een schat aan kennis, opgedaan aan universiteiten in Kenia en Nederland. “Wat ook helpt: ik begrijp de deelnemers, ik kom uit 1997, eerste generatie ‘Gen-Z’ dus.”

“Wat ik deelnemers aan The Wheel meegeef: laat je niet door de buitenwereld dicteren waar jouw limiet ligt, jouw potentieel is zóveel groter.”

“LAAT DE WERELD JOUW POTENTIEEL ZIEN”

Voor Jimmy Mumo (programmamedewerker Liliane Fonds) is het duidelijk: jongeren weten heel goed waar ze heen willen in het leven. Maar soms hebben ze nét een zetje nodig. Dat geeft hij ze dan met plezier, zoals tijdens vlogging-trainingen voor jonge ondernemers met een beperking in Kenia en Tanzania.

De trainingen zijn deel van ons programma The Wheel of Livelihoods. Hiermee begeleiden we jongeren met een beperking via maatwerk naar betekenisvol werk. Onder meer door barrières tot de arbeidsmarkt weg te nemen. Dat is hard nodig, want in veel landen hebben mensen met een handicap geen eerlijke kansen op de arbeidsmarkt. Deze methode ontwikkelden we samen met partners in Kenia, Indonesië, Kameroen, Vietnam en Rwanda.

zie de
kracht in
elk kind

COLOFON

Heeft u een vraag, opmerking of een suggestie? Neem contact op met de redactie via voorlichting@lilianefonds.nl

Liliane Fonds | Havensingel 26 | 5211 TX 's-Hertogenbosch | Nederland **GRATIS INFOLIJN:** 0800 – 7 800 800 | T 073 518 94 20
voorlichting@lilianefonds.nl | **IBAN:** NL08 RABO 0303 0800 00 | **BIC-CODE:** RABONL2U | **ISSN** 1383-0066 | **RSIN** 0073 76 327
FOTOGRAFIE: Timo Vorstenbosch, Chiara Beltrami, Muna Zorah Kurdi, Erik Buis Fotografie, Cheshire Homes Society of Zambia (CHSZ)
REDACTIE: Cees Pulles, Anouk Luers, Dave Dielissen | **ONTWERP:** Oranje boven, 's-Hertogenbosch | Liliane verschijnt 4x per jaar.
VOLGEND NUMMER: Maart 2026

LILIANEFONDS.NL